

KUTYAKOZMETIKUS

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

KUTYAKOZMETIKUS

Feladatok és tevékenységek

A kutyakozmetikus foglalkozási körébe tartozik a kutyák és macskák teljes körű kozmetikai ellátása.

Munkája az általa ellátandó kutya- vagy macska fajtától és az állat gazdájának igényeitől függ. Egyes kutya- vagy macskafajta ápolása, rendbetétele több, másoké kevesebb időt vesz igénybe. Ezért a kutyakozmetikus napi ügyfeleinek száma, időbeosztása, az igényektől és az elvégzendő feladatoktól függ. Tevékenységét nem feltétlenül az állat gazdájának jelenlétében végzi.

A kutyakozmetikus általános és speciális tevékenysége magába foglalja a rendszeres, mindennapos, illetve az időszakos ápolást és gondozást, a higiéniai feladatok ellátását. Ilyen többek között a fürdetés, a fajtának megfelelő nyírás, a karmok levágása, az érzékszervek tisztítása, stb.

Egyes kutyafajtáknál (pl.: a hosszú szőrű kutyáknál) fokozott jelentősége van annak, hogy a kutya szőrét egészségügyi és tisztántartási okokból rendszeresen ritkítsák, az elhalt szőrt eltávolítsák (ez az úgynevezett trimmelés). A trimmeléshez a szakemberek trimmelőkéseket és ujjvédő gumigyűszűket használnak.

A teljes körű „kozmetika”, ápolás az állat egész testének külső felületét érinti, minden testrészének - az egészségügyi előírásoknak megfelelő - tisztítását, rendbetételét jelenti.

A kutyakozmetikus által végzett rendszeres, szakszerű, teljes körű rendbetétel javíthatja az állat közérzetét, a gazdájának pedig megkönnyíti a mindennapi otthoni gondozást.

A kutyakozmetikus fontos feladata még, hogy kutya-tenyésztési (küllem, fajta) ismeretek alapján tanácsot adjon az állat gazdájának az általános és sajátos tartási- és bánásmódról.

Fel kell ismernie a „kozmetikázás” során azokat a tüneteket és rendellenességekre utaló jeleket, amelyek betegségekre utalhatnak, illetve az állat vagy az ember egészségét veszélyeztethetik.

A tevékenységnek tehát egészségügyi vonatkozása is van.

A kutyakozmetikus a munka befejeztével - minden egyes állat után - letakarítja a munkaasztalt, megtisztítja, fertőtleníti a használt szerszámokat és eszközöket. Összetakarítja a levágott szőrt és a keletkezett egyéb hulladékot. Ezzel alkalmassá teszi a helyiséget az újabb „vendég” fogadására.

Munkaeszközök, szerszámok, anyagok

A kutyakozmetikus, munkáját egy közepes magasságú speciális burkolatú (csúszás gátló, könnyen tisztítható) asztal mellett végzi, melyre az ápolandó állatot ülteti vagy állítja. Ügyelnie kell arra, hogy az általa használt eszközök elérhető távolságban legyenek a munkahelyiségben, de ne akadályozzák őt a szabad mozgásban.

A kutyakozmetikus nyírógéppel, erős szerkezetű hajszárítóval, különféle állatszőr vágó ollókkal és trimmelőkésekkel, ujjvédő gyűszűkkel, kefékkel és karomvágóval dolgozik. Ezek az eszközök kifejezetten állatápolási célra készültek.

Az állatok bőre érzékeny, ezért a tisztításukhoz használt ápolószerek (sampon, balzsam,) szintén speciálisak.

Az eszközök között szerepelnek még azok a vegyszerek és tisztítószerek, amelyek feltétlenül szükségesek a munkahelyiség tisztításához, fertőtlenítéséhez.

Munkahely, kapcsolatok

A kutyakozmetikus általában speciálisan kutya, macska ápolására kialakított helyiségben dolgozik, de a gazdi kérésére az állat lakókörnyezetében (háznál) is el tudja végezni a kozmetikai feladatokat. A tevékenység végzéséhez mindenképpen zárt tér szükséges.

Célszerű, ha a kutyakozmetika „szalon” állatorvosi rendelő vagy eledelüzlet mellett működik. Ennek legfőbb haszna, hogy kölcsönös kapcsolat jöhet létre az állatot gondozó szakember és az állatorvos között, a gazdi pedig egy helyen több szolgáltatást tud biztosítani kedvencének.

Amikor egy gazdi először viszi kutyakozmetikushoz kutyáját vagy macskáját, még nem lehet tudni, hogy az állat hogyan fog reagálni az idegen kézre. A kutyával, macskával való jó kapcsolat kialakítása, az állat szeretete feltétlenül szükséges a kutyakozmetikai munkavégzéshez.

Fontos, hogy kezdettől fogva jó kapcsolat alakuljon ki a kutyakozmetikus és az állat gazdája között is, mivel a gazda az, aki információt tud adni a kutya viselkedési szokásairól, bizonyos helyzetekben való esetleges agresszivitásáról.

Egy kutyakozmetikában legalább két kutyakozmetikus dolgozik egyidőben. Így tudják biztosítani egymásnak a segítséget olyan feladatok elvégzésénél, amely egy ember számára túl nagy megerőltetést, erőkifejtést jelentene (pl.: fürdetésénél egy-egy nagyobb testű, vagy súlyú kutya kádba be- és kádból kiemelése). Munkakapcsolatuk kölcsönös segítségen alapul.

Követelmények

Fizikai igénybevétel, környezeti ártalmak, egészségügyi kizáró okok

A kutyakozmetikus közepesen nehéz fizikai munkát végez, melyre a fizikai megterhelésen és erőkifejtésen kívül a szellemi megterhelés is jellemző.

Jó fizikai erőnlétre és állóképességre van szüksége, mert napi 8-9 órán át, gyakori helyzetváltoztatással járó, álló munkát végez (kozmetikázó asztal mellett). Sokat hajol, guggol és görnyed.

A szakszerű ápolás mellett munkájához tartozik az állat egészségével, gondozásával, tartásával, képzésével kapcsolatos tanácsadás is, ezért ismernie kell az általa gondozott állat anatómiáját (testfelépítését), a legjellemzőbb tulajdonságait, betegségeket és azok alapvető tüneteit. Fel kell ismernie az orvoshoz küldés szükségességét.

A munkavégzés során elkerülhetetlen a vegyszerek, tisztítószeres használata, a kutya szőrének belélegzése irritációt okozhat. Erre a veszélyre főleg az allergiásoknak kell figyelemmel lenniük a szakma választásánál.

Részleges megoldást jelenthet a problémára az egészségre kevésbé káros vegyszerek, tisztítószeres alkalmazása, szájmaszk viselése és egyéb védőeszközök használata a munkahelyen.

Egészségre ártalmas tényezők még az állati eredetű fertőző betegségek is.

Egészségügyi problémák esetén szakorvosi vizsgálat javasolt a képzésre való jelentkezés előtt

A szakma gyakorlását kizáró egészségügyi okok:

- ◆ a végtagok azon nem kompenzálható rendellenességei, amelyek a munkavégzést akadályozzák,
- ◆ krónikus légzőszervi megbetegedés,
- ◆ kéz idült bőrbetegségei,
- ◆ ha valaki jó látást igénylő munka végzésére nem alkalmas.

A szakma gyakorlását korlátozó egészségügyi okok:

ha valaki...

- ◆ teljes látóteret és/vagy térlátást igénylő munka végzésére nem alkalmas
- ◆ tartós kényszer-testhelyzettel (görnyedés, térdelés, guggolás, előrehajlott vagy egyéb) járó munkát nem végezhet.

Érdeklődés, egyéb tulajdonságok

Ahhoz, hogy egy kutyakozmetikus szeresse a szakmáját, nagyon fontos az állat feltétlen elfogadása, szeretete és az, hogy ne féljen a gondozandó állattól.

A gondozáshoz lelkiismeretesség, nagy gondosság, és a jó megfigyelő-képességen kívül kézügyesség, türelem, és körültekintés is kell, hogy az állat a „karmától a füléig” (az egészségügyi előírásoknak megfelelően) ápolt legyen.

Akik ezt a szakmát választják hasznos, ha szeretik a biológiát. Erre azért van szükség, mert az egészségügyi feltételeknek megfelelő ápoláshoz, „kozmetikázáshoz” ismerni kell az állat anatómiáját (testfelépítését), amit a képzés során a biológiatudásra építve lehet elsajátítani. E mellett szükség van még bizonyos szintű fajtaismeretre is.

Senki nem tud elégedett lenni a munkájával, ha az nem találkozik valamilyen mértékben az érdeklődési körével. A szakemberek szerint a kutyakozmetikus foglalkozáshoz az alábbi 17 érdeklődési irányból a legfontosabbak a következő ábrán bejelöltek.

Szabadban végzett munka	Növényekkel, állatokkal foglalkozni	Emberrel közölt dolgot	Teszti erő felt. hozza	Formákkal, vonalakkal végzett munka	Kéz erővel, szerszámokkal végzett munka	Technikai feladatokkal	Íródtásban dolgozni	Emberrel segíteni	Elérni, valósítani	Tiszta környezetben dolgozni	Gépekkel összerakni és javítani	Automata gépekkel dolgozni	Fémekkel dolgozni	Elektronos készülékekkel dolgozni	Építési-beruházási dolgozni	Laboratóriumban dolgozni
	X		X		X									X		

Szakképzés

Az elméleti és gyakorlati szakmai ismeretek tanfolyamon, iskolarendszeren kívüli képzés keretében sajátíthatók el.

A képzés a szakképző iskolában és a gyakorlati képzőhelyeken (kutyakozmetikában) történik.

A képzési idő alatt tanult főbb szakirányú tantárgyak a következők:

- ◆ általános állattenyésztés,
- ◆ kutyák egészségvédelme, állatvédelem,
- ◆ ápolás,
- ◆ műszerismeret,
- ◆ kiállítások, derbik,
- ◆ kereskedelmi és vállalkozási ismeretek,
- ◆ munka-, tűz -és környezetvédelem,
- ◆ fajtaismeret,
- ◆ fejlődésemélet,
- ◆ állategészségügyi ismeretek,

- ◆ irányított szakmai gyakorlat: nyírás, trimmelés, fajta szerint (tankutyákon).

A képzésen való részvétel előfeltétele: alapfokú iskolai végzettség (befejezett 8 általános iskola), betöltött 16. életév, egészségügyi alkalmasság.

A képzési idő - képző intézményenként változik - általában 3-6 hónap.

A képzés során használt szerszámok, eszközök beszerzési költsége a hallgatókat terheli.

A képzés sikeres befejeztével a résztvevők szakképesítést igazoló bizonyítványt kapnak.

A szakképesítés OKJ azonosító száma: 31 7899 01

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Szakmai gyakorlat és szakmai továbbképzés az Európai Unióban

Az alábbi honlapon különböző nemzeti és nemzetközi oktatási-képzési pályázati programok találhatóak. Így többek között az Európai Bizottság Socrates oktatási, és Leonardo da Vinci szakképzési programjai, valamint a felsőoktatásban résztvevők közép-európai CEEPUS programja.

A honlap információt nyújt a felsőoktatási rendszereket támogató Tempus III. és az Erasmus Mundus programokról, valamint az Európai Unió Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogramjának lehetőségeiről.

Elérhetőség: www.tka.hu

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

A kutyakozmetikus foglalkozást bemutató **pályaismertető film** elérhető az Állami Foglalkoztatási Szolgálat www.afsz.hu, valamint a Nemzeti Pályainformációs Központ www.npk.hu, továbbá az e-pálya www.epalya.hu internetes elérhetőségeken.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal

Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Készült 1999-ben. Aktualizálva 2008-ban az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával.

A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.